

Doma je vse po starem! – Miklovi iz Ribnice na Dolenjskem

Luč sveta je ugledala monografija *Doma je vse po starem! – Miklovi iz Ribnice na Dolenjskem* avtorice Zalke Arnšek. Nastanek knjige sega v Argentino, kjer je avtorica, kot drugi otroci iz maloštevilne slovenske skupnosti v mestu Bariloche, enkrat tedensko obiskovala slovensko šolo, ki jo je vodila učiteljica Milena Arko, poročena s potomcem Miklovih, dr. Vojkom Arkom. V času gimnazije se je udeleževala tudi slovenskega srednješolskega tečaja, na katerem je poučeval tudi dr. Vojko. Avtorica od leta 1990 živi v Sloveniji. Posveča se pedagoškemu delu, predvsem kiparstvu in poučevanju na likovnem področju. Odkar je v Sloveniji, se srečuje z dr. Ireno Arko in si zapisuje njene pripovedi, okruške spominov Miklovih. Želja po večjem poznavanju slovenske kulture je gospo Zalko vodila, da se je vpisala na študij etnologije in kulturne antropologije. Zaradi njene življenjske vezi z rodbino Miklovih se je odločila obravnavati Miklove v svoji diplomski nalogi *Miklovi: Ribnica na Dolenjskem* pod mentorstvom dr. Janeza Bogataja. Leta 2016 je sprejela povabilo tedanjega direktorja knjižnice Miklova hiša Ribnica in vodje projekta Marka Zupanca, da pripravi monografijo o Miklovih v okviru projekta *Življenje ustvarja zgodbe*.

Ponovno se je lotila preučevanja rodbine. Posvetila se je pozornemu opazovanju Miklovih fotografij, prebiranju dopisovanja in proučitvi eksponatov kulturne dediščine Miklove rodbine, ohranjenih v Muzeju Ribnica, raziskovanju literature in arhivskih virov. Rezultat je knjiga, bogato opremljena s številnimi fotografijami, dokumenti in terenskimi fotografijami ter podkrepljena s številnimi novimi

viri in spoznanji o osmih rodovih Miklovih in Ribnici. Miklovi so med ribniškimi »purgerji« veljali za imenitno, ugledno in podjetno družino. S pekovsko dejavnostjo so denimo zalagali vojaške postojanke, Anton Arko se je ukvarjal z vinogradništvom, hmeljarstvom, sadjarstvom in sviloprejštvom. V Miklovi hiši je obratovala tudi gostilna in delovala čitalnica, zato je bila stalno vpeta v družbeno življenje trga. Izvedeli boste, kaj se je jedlo in pilo, kako so praznovali praznike in se srečali z osebnimi predmeti, ki so spremljali družino skozi življenje. Avtorica je zgodbo o rodbini zapisala v poetičnem jeziku in jo domiselno prepletla z zgodovinskimi utrinki, anekdotami in vsebinskimi drobtinicami, ki so zaznamovale različna obdobja rodov. V kontekstu knjige se tako srečamo s požari v Ribnici, gradnjo ribniške župnijske cerkve, vse do obdobja po drugi svetovni vojni. Knjiga se začne in konča s staro trško lipo, ki je nekoč stala sredi trga. Dekan Anton Skubic jo je imenoval Miklova lipa, nihče ne ve, zakaj. Bralcu daje vtis, da je lipa pripovedovalka zgodbe, ki bdi nad usodo trga in Miklove družine. Pri izdaji knjige so sodelovali sourednica monografije Metka Kljun in Anica Mohar iz knjižnice Miklova hiša, ki sta knjigo tudi jezikovno pregledali, prof. Marjana Starc, ki je prispevala del starih fotografij in pregledala transkripcije starih Miklovih pisem v ribniškem narečju, višja kustosinja Marina Gradišnik iz Muzeja Ribnica, ki je pomagala pri raziskavi muzejske zbirke Miklovih, dr. Vojko Pavlin, ki je prevedel stara nemška besedila in stare rokopise v ribniškem dialektu, in gospa Suzana Kordiš, ki je odkrila še dva rodova Miklovih. Knjigi daje

poseben pečat izvirna likovna oprema. Lično jo je oblikovala in uredila oblikovalka Mateja Goršič. Pri grafični obdelavi starih fotografij in dokumentov sta sodelovala ilustratorka in oblikovalka Barbara Koblar ter oblikovalec Marko Magister.

V torek, 7. januarja 2020, je v prostorih Miklove dvorane Knjižnice Miklova hiša Ribnica potekala predstavitev knjige. Dogodek je povezoval gospod Zupanc, vodja projekta. Večer je popestril ženski zbor Nonet Vitra iz Ribnice z izvedbo dveh pesmi. Monografija zaključuje niz domoznanskih izdaj evropskega projekta *Življenje ustvarja zgodbe*, v okviru katerega je knjiga izšla.

Potomca Arkovih sta Miklovo hišo, ki krasi ribniški trg, podarila svojim sorojakom, nam, Ribničanom, in ribniški kulturi v srčni želji, da se ohrani spomin na Miklove, zato je knjiga lepa popotnica k trajnemu spominu na to rodbino. Je tudi dober primer zgodovinskega orisa ribniške trške rodbine in trškega življenja v 19. in prvi polovici 20. stoletja, zato je vredna branja. Vabljeni, da svoj izvod prevzimate v knjižnici Miklova hiša Ribnica v drugi polovici februarja.

*Domen Češarek,
Knjižnica Miklova hiša Ribnica*

